

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA RYMANÓW ZDRÓJ**

Opracował:

Biuro Urbanistyczne Maria Modzelewska – Nowy Sącz
ProGeo Piotr Prokopczuk Nowy Sącz

NOWY SĄCZ –czerwiec lipiec 2005

SPIS TREŚCI:

- I. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.**
- II. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.**
- III. CHARAKTERYSTYKA I OCENA STANU FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.**
  - 1. Powiązania przyrodnicze i ochrona prawna obszaru.**
  - 2. Charakterystyka szczegółowa.**
  - 3. Istniejące i projektowane formy ochrony przyrody.**
- IV. ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA I ZDROWIA LUDZI WSKUTEK REALIZACJI PLANU.**
- V. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.**
  - 1. Powierzchnia ziemi łącznie z glebą.**
  - 2. Wody powierzchniowe i podziemne.**
  - 3. Powietrze atmosferyczne.**
  - 4. Klimat akustyczny.**
  - 5. Szata roślinna i zwierzęca.**
  - 6. Krajobraz.**
- VI. METODA OPRACOWANIA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY.**
- VII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.**

I. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA.

Niniejsze opracowanie sporządzono w oparciu o art. o art. 17 pkt. 4 „Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” z dnia 27 marca 2004r. (Dz. U. Nr 80, poz. 717) oraz art. 41 ustawy „Prawo ochrony środowiska” z dnia 27 kwietnia 2001. (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z 2001r).

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z dnia 14 listopada 2002 (Dz. U. Nr 197, poz. 1667 z 2002r).

Celem prognozy jest przedstawienie i ocenienie, skutków wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego, w szczególności na ludzi powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, świat zwierzęcy i roślinny – we wzajemnym powiązaniu, ekosystemy oraz krajobraz, a także dobra materialne i dobra kultury. Prognoza powinna przedstawiać jednocześnie możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających szkodliwe oddziaływanie na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektowanego planu zagospodarowania przestrzennego.

II. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko, wykonana dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rymanów Zdrój opracowanego przez Biuro Urbanistyczne mgr inż. arch. Marii Modzelewskiej z Nowego Sącza. Opracowany plan zagospodarowania został sporządzony na podstawie Uchwały Nr XIII/147/04 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 6 kwietnia 2004 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Rymanów Zdrój.

Plan opracowano w związku: z potrzebą aktualizacji zasięgu przestrzennego poszczególnych funkcji terenów w dostosowaniu do istniejących podmiotów nieruchomości i

przesądzeń lokalizacyjnych oraz określenia zasad obsługi komunikacyjnej. Większość z wprowadzonych zmian dotyczy powiększenia lub wprowadzenia terenów zabudowy uzdrowskiej, mieszkaniowej, pensjonatowej i letniskowej, usług komercyjnych, turystycznych i publicznych, oraz terenów parkingów i wyznaczenia terenów zieleni urządzonej, izolacyjnej i terenów pod zalesienia.

III. CHARAKTERYSTYKA I OCENA STANU FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

1. Powiązania przyrodnicze i ochrona prawna obszaru.

Teren objęty planem położony jest:

- w obrębie Karpat Zachodnich, w strefie Beskidów, w mezoregionie Beskid Niski.
- w geobotanicznym okręgu Beskidy
- w zlewni rzeki Tabor , a zarazem w zlewni Wisłoka,
- według sieci ECONET w obrębie **obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym**, (Obszar Beskidu Niskiego – 44 M),
- w obszarze i terenie górniczym Rymanów, utworzonym w związku obszarze eksploatacją wód leczniczych,
- w obrębie obszarów ochrony uzdrowskiej „A”, „B” i „C” uzdrowska Rymanów Zdrój,
- częściowo na obszarze i terenie górniczym ropy i gazu „Iwonicz Zdrój – 1”,
- na obszarze najwyższej ochrony (ONO) utworzonego dla współwystępowania wód zwykłych i mineralnych w strefie przypowierzchniowej Masywu Karpackiego,
- na Obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Na obszarze gminy ochronie podlegają również:

- jakość powietrza - obowiązują dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń atmosferycznych, zgodnie z zał. Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska, z dnia 5.12. 2002 w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 1, poz.12 z 2003 r.);
- wody powierzchniowe - obowiązuje jakość wód powierzchniowych jak dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska., z dnia 27 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 204, poz.1728 z dnia 09.12.2002);

- gatunki dziko występujących roślin objętych ochroną według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09.07.2004 (Dz. U. Nr 168, poz.1764);
- gatunki dziko żyjących zwierząt objętych ochroną według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28.09.2004 (Dz. U. Nr 220, poz.2237);
- gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 09.07.2004 (Dz. U. Nr 168, poz.1764);
- lasy i zadrzewienia – zgodnie z ustawą z dnia 3.02.1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 16, poz.78) oraz zgodnie z ustawą o lasach, z dnia 28.09.1991 (Dz.U. z 2000 r, Nr 56, poz.679 z późn. zmianami) oraz zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16.10.1991r 1991 (Dz.U. z 2001 r, Nr 99, poz.1079 z późn. zmianami)

2. Charakterystyka szczegółowa.

Budowa geologiczna, rzeźba terenu i gleby.

W podziale geologicznym Rymanów Zdrój położony jest w obrębie Karpat Wschodnich, które są fragmentem łuku karpackiego. Są to tzw. Karpaty fliszowe. W budowie geologicznej dominują osady fliszowe które osadzały się w okresie kredowo - paleogeńskim. Podłożem utworów fliszowych są osady paleozoiczno mezozoiczne. Typowymi cechami osadów fliszowych jest ich miąższość do kilku kilometrów – charakterystyczna dla fliszu rytmiczna sedymentacja – wzajemnie przekładanie się zespołów piaskowcowych (piaskowców i zlepieńców z ilastym łupkami, mułowcami i innymi oraz zmienność facji i miąższości. Osady fliszu zostały intensywnie zaburzone tektonicznie (głównie w miocenie) – charakter zaburzeń jest generalnie fałdowo – uskokowy.

Na podstawie różnic litologicznych i stylu zaburzeń wydzielono w obrębie Karpat fliszowych szereg jednostek tektoniczno facjalnych. Rymanów Zdrój położony jest w obrębie jednostki śląskiej. Jednostka śląska w rejonie nasunięcia na jednostkę podśląską (od północy) i dukielską (od południa) wykazuje silne zaangażowanie tektoniczne z widocznymi na powierzchni utworami kredowymi. Osady fliszowe jednostki śląskiej charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem facjalnym, a ich profil litostratygraficzny obejmuje utwory wieku dolna kreda-paleogen.

Najstarszym poznanym utworem są paleoceńskie piaskowce ciężkowickie, na nich zalegają eoceńskie dolne piaskowce ciężkowickie i łupki pstry przechodzące w eocen środkowy. Eocen górny budują piaskowce i łupki menilitowe oraz warstwy przejściowe do oligoceńskich warstw krośnieńskich.

W części środkowej płaszczowiny śląskiej obniżenie tektoniczne wypełnione jest głównie warstwami krośnieńskimi - jest to tzw. centralna depresja karpacka.

Jedną z form antyklinalnych Centralnej Depresji Karpackiej jest antyklina Iwonicza Zdroju w obrębie którego położony jest Rymanów Zdrój. Antyklina ta ma charakter fałdu obalonego, częściowo nasuniętego, miejscami złuskowanego o przebiegu NE - SE. Fałd ten pocięty jest przez uskoki prostopadle do jego przebiegu. Wzdłuż uskoków następowały przesunięcia poziome i pionowe. Jedną z takich dyslokacji jest rzeka Tabor. Utwory centralnej depresji to szereg wtórnie sfałdowanych i częściowo złuskowanych elementów tektonicznych o generalnym biegu NW - SE.

Charakterystycznymi cechami fliszu są:

- zmienna odporność skał na procesy denudacyjne, co spowodowało, że doliny zostały przeważnie wypreparowane w mniej odpornych łupkach, zaś grzbiety budują odporniejsze piaskowce.
- predyspozycje do inicjowania zjawisk o charakterze morfodynamicznym, czemu lokalnie sprzyja niekorzystny kąt upadu warstw. Po opadach lub roztopach nasiąknięte wodą piaskowce stają się cięższe, a łupki bardziej śliskie, co skutkuje przemieszczaniem się zwietrzliny w kierunku spadku stoku;
- zróżnicowana przepuszczalność oraz retencyjność podłoża (zdolność ta wzrasta na obszarach, gdzie pojawiają się ławice spękanego piaskowca – np. na spłaszczeniach grzbietowych lub w dolinach rzek i potoków wyścielonych materiałem żwirowym).

Utwory trzeciorzędowe, budujące podłoże geologiczne obszaru objętego planem pokryte są utworami młodszymi, czwartorzędowymi o zróżnicowanej miąższości i litologii.

Na wzniesieniach wykształcone są one głównie jako gliniaste i ilaste pokrywy zwietrzelinowe, przeważnie z dużą zawartością rumoszu skalnego, o niewielkiej na ogół miąższości. Charakteryzują się one niewielkim współczynnikiem infiltracji.

Grubsze pokrywy o charakterze koluwiów (materiału osuwiskowego) lub deluwiów występują jedynie lokalnie. Często towarzyszą im wysięki wód gruntowych.

Osady rzeczno-lodowcowe i rzeczne występują w dnach dolin i budują terasy dolinne oraz stożki napływowe, niejednokrotnie o znacznej miąższości. Wykształcone są głównie jako żwiry pochodzenia miejscowego (piaskowce).

Specyficzna budowa geologiczna obszaru opracowania oraz procesy tektoniczne związane z wypiętrzaniem się Karpat, zadecydowały o charakterze pozostałych elementów środowiska przyrodniczego, tj. morfologii terenu, warunkach klimatycznych, walorach krajobrazowych, układzie sieci hydrograficznej, występowaniu wód podziemnych i mineralnych, warunkach glebowych oraz pośrednio – florze i faunie. Stały się też jednym z podstawowych czynników warunkujących rodzaj oraz charakter aktualnego użytkowania i zagospodarowania.

Rzeźba terenu

Obszar opracowania położony jest pomiędzy wysokością ok. 370 m n.p.m (koryto potoku Tabor przy północnej granicy miasta), a ok. 670 m n.p.m w północnej części miasta w rejonie góry Dział. Maksymalne deniwelacje na terenie opracowania wynoszą 300 m, a najczęstsze ok. 100 — 200m.

Zasadnicza część miasta Rymanów Zdrój położona jest w obrębie zboczy górskich otaczających od strony wschodniej i zachodniej dolinę rzeki Tabor. Najwyższymi wzniesieniami są tutaj : Góra Zamczyska, Góra Mogiła, Góra Kopa i Góra Dział. Posiadają one wysokości ok. 567 – 668 m n.p.m.

Niewielką część miasta Rymanów Zdrój zajmują doliny potoków. Główną i największą jest dolina potoku Tabor oraz Wołtuszowskiego. W górnych odcinkach potoków dolinki te mają charakter wciosowy, dominuje erozja denna, brak jest teras. W dolnych, a miejscami już w środkowych odcinkach potoków, szerokość dolinek wzrasta. Dolina Potoku Tabor w północnej części miasta to dolina płaskodenna o zmiennej szerokości od 50 - 400 m. W jej dnie najbardziej rozprzestrzeniona jest terasa najniższa, zalewowa i nadzalewowa o wysokości 0,5 — 4,0 m n.p. rzeki, zbudowana z otoczków, piasków, żwirów i namulów piaszczystych. Fragmentami występuje terasa średnia o wysokości do kilkunastu metrów. Terasa nadzalewowa i średnia jest w większości zabudowana.

Głównym czynnikiem morfotwórczym jest ekspansja dolin potoków i rozbudowanych lejów źródłiskowych, powodująca szczególnie intensywny rozwój ruchów masowych kształtujących zbocza dolin i stoki górskie. Procesy te nadal prowadzą do rozczłonkowania i obniżania głównych wierzchołków i grzbietów bocznych pasm górskich. Powszechnie

występują: osuwanie, spełzywanie i splukiwanie zwietrzliny w kierunku den dolin. Szczególnie zagrożone są: fragmenty niezalesionych stoków, których kąt nachylenia przekracza 15° (zdarza się, że osuwiska powstają, lub reaktywują się przy znacznie mniejszym kącie nachylenia); obszary źródliskowe potoków; oraz tereny gdzie realizacja inwestycji polegała na „wcięciu się” w stoki..

Zjawisko erozji dennej zachodzi w korytach potoków, szczególnie na odcinkach o wysokim i niewyrównanym profilu podłużnym. Powstają odsłonięcia odporniejszych warstw piaskowca, tworzą się bystrza i naturalne progi. Procesy erozyjne (erozja denna i erozja boczna) w obrębie koryt rzecznych prowokowane są także działalnością człowieka, głównie na skutek likwidacji obudowy biologicznej oraz wejściem z zabudową w strefę ekologiczną cieków, a nawet granicę koryta.

Gleby

Budowa podłoża geologicznego, uwarunkowania morfologiczne oraz rodzaj użytkowania zdecydowały o warunkach glebowych na całym obszarze objętym opracowaniem.

W obrębie wierzchołków i połączonych stoków garbów pogórskich, występują eutroficzne gleby brunatne właściwe należące do gleb brunatnych oglejonych, o infiltracyjno – retencyjnym lub retencyjnym typie obiegu wody. Gleby te użytkowane są rolniczo jako użytki zielone lub grunty orne, i ze względu na wysokość n.p.m., należą do kompleksu owsiano – pastewnego górskiego.

W dolinach potoków głównie potoku Tabor występują lokalnie mady rzeczne wytworzone z osadów aluwialnych, zwykle kamienistych i współcześnie nadbudowywanych. Cechą charakterystyczną tych gleb jest zróżnicowanie uziarnienia od utworów kamienistych po gliniasto – ilaste. Tworzą one naturalne siedliska olszynki karpackiej, naturalne siedliska lasów łęgowych lub są użytkowane rolniczo.

Zdecydowanie największą powierzchnię miasta zajmują użytki rolne posiadające średnie i niskie klasy bonitacyjne gruntów (przewaga V i VI klasy).

Niekorzystne zjawisko erozji gleb nasila się w okresie wiosennym (okres roztopów) oraz w miesiącach letnich (okresy intensywne opadów). Często sprzyja mu także niewłaściwa gospodarka człowieka, gęsta sieć dróg polnych prowadzonych po stoku, niewłaściwy system odwodnienia dróg.

W ocenie rolniczej przydatności gleb największy udział mają kompleksy: owsiano-ziemniaczany oraz owsiano-pastewny górski. Wśród upraw przeważają rośliny zbożowe:

jęczmień, owies. Niewielki udział mają pszenica, żyto, pszenżyto i mieszanki zbożowe. Z roślin okopowych uprawiane są głównie ziemniaki.

Na obszarze objętym planem nie prowadzono badań jakości gleb. Spodziewać się jednak można ich stosunkowo wysokiej jakości. Zagrożenie może stanowić jedynie nieuregulowana gospodarka ściekowa powodująca lokalnie na terenach zainwestowanych zjawisko eutrofizacji gleb. Podwyższone wskaźniki zawartości zwłaszcza związków ołowiu mogą występować wzdłuż pasów drogowych.

Warunki wodne.

Wody powierzchniowe.

Przez teren miejscowości Rymanów Zdrój przepływa rzeka Tabor. Źródła Taboru znajdują się na wschodnich stokach góry Kamionki na wysokości 639m, w odległości około 10 km od Zdroju. Tabor uchodzi do Wisłoka (pod nazwą Morwawa). Wisłok jest dopływem Sanu, a San dopływem Wisły.

Na terenie Rymanowa Zdroju rzeka Tabor jest uregulowana. Rzeka Tabor posiada kilka stopni wodnych w celu zapobieżenia pogłębianiu się koryta rzeki na terenie Rymanowa Zdroju. Wahania wodostanów nie przekraczają 2m, przy czym koryto rzeki ulega naturalnemu i sztucznemu pogłębieniu. Zabudowania sanatoryjne znajdujące się na terasie niskiej chronione są przed zalaniem wodami powodziowymi wałem przeciwpowodziowym o wysokości 1,0 m. Koryto rzeki jest wcięte w dno doliny przeciętnie 1,5 - 2,0 m, a lokalnie nawet więcej.

Po opadach atmosferycznych potok, a zwłaszcza jego dopływy szybko przybierają, ale też woda szybko opada. Cieki uchodzące do potoku Tabor nie są uregulowane.

W dolinie potoku Tabor, ale głównie w dolinie Potoku Wołuszowskiego występują tereny podmokłe stale bądź okresowo.

Wody prowadzone przez cieki przepływające przez teren Rymanowa Zdroju nie są objęte systematycznymi badaniami czystości. Jedynie wody prowadzone przez potok Tabor objęte są monitoringiem, ale tylko na odcinku ujściowym do rzeki Wisłok (Tabor występuje tu pod nazwą Morwawa).

Zgodnie z nieobowiązującym już rozporządzeniem MOŚZNiL w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków jakim powinny odpowiadać ścieki (Dz.U.Nr116.poz.503) wszystkie cieki wodne zlokalizowane na terenie opracowania powinny odpowiadać jakością I klasie czystości.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 204, poz.1728 z dnia 09.12.2002); w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, wody na terenie miasta powinny odpowiadać takim warunkom.

Wg. Raportu o stanie środowiska wody w potoku przy ujściu do rzeki Wisłok znajdowały się w II klasie czystości pod względem bakteriologicznym, w I klasie pod względem fizyko – chemicznym oraz w II klasie w ocenie ogólnej.

Charakterystycznymi cechami cieków powierzchniowych na obszarze objętym planem są:

- gwałtowna zmienność wielkości przepływów, co wynika zarówno z intensywności opadów w obszarach źródliskowych, zróżnicowanej retencyjności podłoża, jak i charakteru użytkowania i zagospodarowania;
- krótkookresowość wezbrań (czasami tylko kilka godzin), co spowodowane jest przewagą zasilania deszczowego oraz znacznym wskaźnikiem spływu powierzchniowego;
- wody wezbraniowe praktycznie w całości mieszczą się w obrębie koryta (tereny pogórskie),
- w obrębie koryt potoków zachodzą intensywnie zjawiska erozyjne. Ich skutki widoczne są na wypukłych stronach zakoli (erozja boczna), gdzie dochodzi do sukcesywnego podcinania zboczy, w tym powstawania zerw i osuwisk oraz na odcinkach większych spadków, o podłożu łupkowym (erozja denna). Na terenach wypłaszczeń, w szerszych odcinkach dolin potoki wykazują tendencję do meandrowania. Na wklęsłych stronach zakoli dominuje akumulacja materiału aluwialnego.
- dla strefy przypotokowej, gdzie podłoże budują przepuszczalne utwory aluwialne, wody potoków pełnią rolę drenującą. Przy wysokich stanach wód na terenach tych dochodzi do podwyższania się poziomu wód gruntowych, co wynika ze związku hydraulicznego istniejącego pomiędzy wodami rzeki a poziomem wód gruntowych w strefie przypotokowej;
- potokom często towarzyszy właściwa dla warunków siedliskowych obudowa biologiczna (zadrzewienia i zakrzaczenia o charakterze łągowym z dominacją wierzby i olchy). Na terenach zainwestowanych roślinność przypotokowa uległa jednak wyraźnemu zubożeniu;
- każdy z potoków pełni w strukturze ekologicznej istotną funkcję, jako lokalny ciąg migracyjny. Funkcji tej sprzyja obecność pełnej obudowy biologicznej oraz relatywnie wysokie standardy czystości wód.

Źródła na terenie opracowania wypływają bądź ze szczelin skalnych bądź z pokryw zwietrzelinowych. Wydajność źródeł zwietrzelinowych, których warstwą wodonośną są pokrywy (zazwyczaj gliniaste jest bardzo mała i bardzo zmienna. Reakcja na zasilanie jest szybka, jednak zwiększona wydajność trwa krótko. Typowymi wypływami są młaki, wycieki i wysięki. Po deszczach i roztopach następuje szybki, ale krótkotrwały wzrost zarówno liczby jak i wydajności młak. W czasie suszy dużo z tych wypływów zanika. Wycieki odznaczają się nikłymi wydajnościami, ale ze względu na ich dużą ilość odgrywają znaczącą rolę w zasilaniu potoków w wodę. Wysięki mają okresowy odpływ wyłącznie po deszczach i roztopach.

Wody podziemne

Warunki hydrogeologiczne terenu są ściśle związane z jego budową geologiczną. Obszar Rymanowa Zdroju, położony jest w obrębie zewnętrznej części Masywu Karpackiego, a dokładniej w obrębie pogórza. (wg A. S. Kleczkowskiego).

Wody wgłębne tu występujące to głównie wody zbiornika czwartorzędowego (dolinnego) występujące w ośrodku porowym oraz wody zbiornika trzeciorzędowego (szczelinowe i szczelinowo - porowe). Zasadniczy poziom wód wgłębnych występuje w obrębie trzeciorzędowych piaskowców i zlepieńców. Poziom czwartorzędowy to poziom przypowierzchniowy, pozostający w bezpośrednim kontakcie z powierzchnią - reaguje on wprost na istniejące warunki hydrologiczne (stany wód w ciekach oraz wielkości opadów atmosferycznych). Oba te poziomy często pozostają w związku hydraulicznym.

Teren miejscowości Rymanów Zdrój obejmuje obszar najwyższej ochrony (ONO) wydzielony dla współwystępowania i ochrony wód słodkich i mineralnych w strefie przypowierzchniowej Masywu Karpackiego. Wydzielony został dla ochrony wód leczniczych chlorkowo - sodowych i siarczkowych, które występują w obrębie zlewni potoku Tabor i Potoku Wołtuszwoskiego, gdzie są eksploatowane dla celów uzdrowiskowych.

Występują tutaj dwa poziomy wodonośne czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Poziom czwartorzędowy, to wody w obrębie teras i utworów zboczowych. Ilość wód w dolinach uzależniona jest od wahań wodostanów w ciekach. Wody te gromadzą się w żwirach rzecznych, których miąższość jest zmienna (1,0 - 4,0m). W utworach zboczowych wody te gromadzą się w niewielkiej ilości - nachylenie zboczy ułatwia szybki spływ wód.

Wody trzeciorzędowe występują tutaj w czterech poziomach w piaskowcach ciężkowickich.

Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia wód głównie poziomu czwartorzędowego mogą być niekontrolowane zrzuty ścieków komunalnych, powierzchniowy spływ zwłaszcza z dróg i parkingów lub infiltracja wód skażonych bituminami (stacje paliw) lub innymi związkami chemicznymi ze składowisk odpadów - szczególnie dzikich - lub magazynowanych substancji chemicznych np. nawozów sztucznych.

Obszar miejscowości Rymanów Zdrój jest mało zasobny w wody podziemne. Przeciętnie wydajności studni wahają się od 1,0 do 5,0 m³/h, do nieco ponad 5,0 m³/h, w dolinie potoku Tabor. W związku z tym budować można jedynie pojedyncze, rozproszone ujęcia.

Kształtowanie się głębokości występowania wód gruntowych uzależnione jest od: głębokości występowania warstw wodonośnych, ukształtowania terenu, intensywności oraz rozkładu opadów atmosferycznych, przepuszczalności podłoża, poziomu wody w ciekach.

Poziom zanieczyszczenia wód podziemnych zależy przede wszystkim od rodzaju źródeł zanieczyszczeń, stopnia wyposażenia terenu w urządzenia ochronne oraz wrażliwości gruntu na przenikanie pionowe. Można przypuszczać, że w zalesionej i pozbawionej jakichkolwiek źródeł zanieczyszczenia wyższych partiach miasta, wody podziemne odpowiadają I klasie czystości (najwyższej jakości o naturalnym chemizmie, w pełni odpowiadające wymogom sanitarnym), zaś na pozostałym obszarze – w najbardziej niekorzystnym przypadku – II klasie (wg klasyfikacji A. Maciaszek). Wody podziemne występujące na terenach fliszowych, na skutek bardzo słabej przepuszczalności podłoża, są dość skutecznie chronione przed zanieczyszczeniami. Nie dotyczy to wód zaskórnych, gdzie droga infiltracji jest bardzo krótka i nie pozwala na dostateczne oczyszczanie się ewentualnych zanieczyszczeń.

Wody mineralne

W Rymanowie Zdroju występują wody chlorkowe - sodowe, jodkowe, bromkowe oraz szczawy i wody chlorkowe - wodorowęglanowo - sodowe, jodkowe i bromkowe. Wody te zostały uznane za wody lecznicze i kopaliny podstawowe.

Zestawienie ujęć wody leczniczej:

- **odwiert „Rymanów Zdrój”** - wodę określono jako: 2,2 % Cl - Na + Br + J.

Zasoby eksploatacyjne zatwierdzono w kat. „B” w ilości 1,0 m³/h przy depresji 60 m,

- **odwiert „Rymanów Zdrój - 2”** - typ wody: 2,2 % Cl - Na + Br + J.

Zasoby eksploatacyjne zatwierdzono w kat. C w ilości 0,9 m³/h przy depresji 80 m,

- **odwiert „Rymanów Zdrój - 4”** - aktualna głębokość 400 m. Ujęto poziomy wodonośny z II- go i I - go piaskowca ciężkowickiego. Wodę z tych ujętych wspólnie poziomów określono jako: 0,73 % Cl-HNO₃-Na + Br+J. Zasoby eksploatacyjne zatwierdzono w kat. B w ilości 1,0 m³/h przy depresji 65 m,
- **odwiert „Rymanów Zdrój - 5”** - Ujęto wody osobno z III - go i I-go piaskowca ciężkowickiego. Wody odpowiednio określono jako 0,66 % HCO₃.-Cl-Na+J+B i 0,15 % HCO₃-Cl Na+J+B, a zasoby zatwierdzono w kat. B w ilości 6 m³/h i 2 m³/h przy samowypływach,
- **odwiert „Rymanów Zdrój - 5 II”** - ujęto poziom wodonośny z I-go piaskowca ciężkowickiego, nawierconego w głębokości 167 - 246 m. Wodę scharakteryzowano jako: 0,17 % HCO₃-Cl-Na+F. Zasoby zatwierdzono w kat. B w wysokości 8 m³/h przy samowypływie,
- **Źródła „Tytus”, „Klaudia” i „Celestyna”** eksploatują wody mineralne ze stropu II - go piaskowca ciężkowickiego. Wodę z poszczególnych źródeł określono odpowiednio jako:

- 0,87 % CO₂ Cl-HCO₃-Na+Br+ J + B,

- 0,85 % CO₂ Cl-HCO₃-Na+Br+ J + B,

- 0,89 % CO₂ Cl-HCO₃-Na+Br+ J + B,

Zasoby eksploatacyjne zatwierdzono w kat. A w ilości odpowiednio: 0,376, 0,329 i 0,139 m³/h przy samowypływie.

W związku z eksploatacją w/w wód utworzono Obszar górniczy wód mineralnych „Rymanów”, zgodnie z decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 grudnia 1967r. oraz teren górniczym wód mineralnych zatwierdzonym, zgodnie z decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Naczelnego Inspektora Lecznictwa Uzdrawiskowego z 1983 r. Granica terenu górniczego wód mineralnych pokrywa się z granicą obszaru górniczego wód mineralnych „Rymanów”;

Klimat i powietrze atmosferyczne.

Występujący tutaj klimat został zaliczony do pietra umiarkowanie ciepłego. Obejmuje partie wierzchołków i grzbietów, o wysokościach 400 - 650 m n.p.m. gdzie średnie roczne temperatury wahają się od 0 do 7 stopnia Celsjusza, okres bezprzymrozkowy trwa ponad 160 dni, suma opadów osiąga 900 - 1000 mm, pokrywa śnieżna zalega przez ponad 85 dni.

W obszarach dolin w granicach wysokości 300 - 500 m n.p.m. ze średnimi rocznymi temperaturami powietrza 0 – 7 stopni C lecz większym zagrożeniem przymrozkowym. Okres bezprzymrozkowy trwa ponad 160 dni, roczna suma opadów (800 - 950 mm), a liczba dni z pokrywą śnieżną zmienia się w profilu wysokościowym od 70 do 100.

Pozytywnie na warunki bioklimatyczne wpływa lesistość terenu i dobra przewietrzalność dolin. Cechą charakterystyczną jest mniejsza ilość opadów w zimie, duża u progu lata i jesieni.

Najkorzystniejsze warunki klimatu lokalnego posiadają stoki o nachyleniach powyżej 5 % i ekspozycji dosłonecznej południowej, wschodniej i zachodniej oraz południowo - wschodniej i południowo - zachodniej. Tereny te otrzymują największą ilość energii, pozostają najdłużej pod wpływem działania promieni słonecznych, są dobrze nasłonecznione i usłonecznione, posiadają bardzo korzystne warunki termiczno - wilgotnościowe dla lecznictwa sanatoryjnego, osadnictwa. Natomiast zbocza o ekspozycji północnej słabo nasłonecznione i często zacienione są terenami zimnymi i posiadają złe warunki termiczno - wilgotnościowe - są to tereny niekorzystne dla wszelkiego rodzaju osadnictwa przeznaczonego na stały pobyt ludzi. Niekorzystne warunki panują również w wąskich, głęboko wciętych dolinach - są to obszary splotu i stagnacji zimnych i wilgotnych mas powietrza. W ich obrębie zaznacza się wyraźna inwersja temperatury (różnica temperatur między dnem i sąsiadującymi z doliną stokami dochodzi do 3⁰). W obrębie dolin występuje częste zjawisko wymarzania sadów.

Rymanów Zdrój charakteryzuje się specyficznym mikroklimatem zaciszny śródgórkich. Gromadzi się tu napływające z południa powietrze równin pannońskich, a otaczające Rymanów Zdrój lasy regulują temperaturę (zmniejszając jej amplitudy) i wilgotność powietrza.

Panujące tu wiatry wieją głównie z kierunku południowego i północnego. Na uwagę zasługują tu silne, porywiste i suche wiatry przełęczowe typu fenowego

wiejące z nad Niziny Węgierskiej. Powodują one duże anomalie w stanach pogodowych głównie w postaci nagłego ocieplenia lub wyraźnego obniżenia temperatury. Odczuwa się to głównie późną jesienią, zimą i wczesną wiosną. W zimie powodują one odwilże, zmiatanie śniegu oraz osadzanie zwałów śniegowych na zboczach odwiertnych i w dolinach.

Uzdrowisko Rymanów położone jest w strefie klimatu podgórskiego. Lesistość terenu, duże nasłonecznienie, dobra przewietrzalność doliny Taboru, małe wahania temperatury, obecność jodu i bromu sprawiają, że mikroklimat leczniczy Rymanowa Zdroju ma właściwości łagodne, a równocześnie bodźcowe i nadaje się do leczenia chorób wieku dziecięcego.

Źródła zanieczyszczeń powietrza znajdują się zarówno na obszarze objętym opracowaniem jak i poza jego granicami.

Lokalne źródła zanieczyszczeń występują w terenach zabudowanych miejscowości będącej przedmiotem opracowania. Najbliższe źródła zanieczyszczeń poza granicami opracowania znajdują się w Rymanowie i Krośnie. Emisja zanieczyszczeń nie stanowi tutaj istotnego problemu, ponieważ nie notowano przekroczeń dopuszczalnych norm stężeń średniorocznych ustanowionych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego.

W klasyfikacji gmin byłego województwa krośnieńskiego pod względem występowania zagrożeń środowiska gmina Rymanów wraz z miastem Rymanów została zakwalifikowana do grupy B tzn. do grupy gmin na których terenie wyniki badań nie wskazują na występowanie ponadnormatywnych zanieczyszczeń i uciążliwości, mimo stwierdzonego antropogenicznego oddziaływania. Badania były prowadzone przez WIOŚ w Jasie w 1995 roku.

Szata roślinna, zwierzęca.

Szata roślinna charakteryzuje się wysokim stopniem naturalności zbiorowisk roślinnych. Z geobotanicznego punktu widzenia ma ona charakter przejściowy pomiędzy Karpatami Wschodnimi, a Zachodnimi. Dominującym zbiorowiskiem jest żyzna buczyna karpacka. Zmniejsza się tu wyraźnie liczebność gatunków wschodnio-karpackich, zaś niewielka grupa roślin zachodnio-karpackich wskazuje na przynależność Beskidu do Karpat Zachodnich.

Lasy porastające wzgórza otaczające dolinę Taboru i Potoku Czarnego są pozostałością dawnej puszczy karpackiej. Spotyka się w nich starodrzewia, zaciszne uroczyska. Głównymi

gatunkami panującymi w lasach są buk, jodła i sosna, występuje tu też świerk, modrzew, grab, dąb, jawor. W okresie letnim wśród gęstego poszycia rosną jagody oraz grzyby. Stan zdrowotny lasów jest zadawalający, poprawiła się także kondycja zdrowotna jodły.

Lasy odgrywają czołową rolę w systemie obszarów chronionych spełniając szereg różnorodnych funkcji. Do najważniejszych należą funkcje takie jak:

- regulujące obieg wody,
- regulujące obieg substancji takich jak tlen, dwutlenek węgla i inne,
- łagodzenie różnicy temperatur,
- wychwytywanie szkodliwych substancji z wody i powietrza,
- funkcje ochronne dla gleby,
- funkcje ochronne dla wody,
- funkcje ochronne dla wielu gatunków roślin i zwierząt.

Lasy spełniają też wiele funkcji społecznych, krajobrazowych, rekreacyjnych itp. oraz funkcji gospodarczych.

Wszystkie wymienione funkcje są ważne i żadne inne środowisko przyrodnicze nie może ich spełnić, dlatego też szczególnie ważne jest zabezpieczenie trwałości lasów, ich bioróżnorodności i kondycji.

Na terenach lasów należy prowadzić gospodarkę zgodnie z aktualnymi planami urządzania lasów.

Zasadniczy zrąb w łągu nadrzecznym tworzą rośliny mezotroficzne, eutroficzne, charakterystyczne dla różnych zbiorowisk leśnych i nieleśnych. W warstwie drzew dominuje olsza szara z domieszką wierzby kruchej, jaworu, jesionu. Warstwa podszytu jest bardzo zwarta i bogata w gatunki. Zasadniczo budują je olsza szara, leszczyna, wiciokrzew suchodrzew, dereń, kalina koralowa. W warstwie ziół dominują wysokie byliny, głównie: szalwia lepka, dzwonek pokrzywolisty, malina, oset łopianowy, perz psi, pióropusznik strusi, zawilec gajowy, kopytnik pospolity.

W dobrze utrzymanym parku zdrojowym przeważa drzewostan rodzimy. Nie brak tu też drzew, krzewów oraz bylin z innych stref klimatycznych.

Zbiorowiska roślinne nieleśnej części obszaru opracowania nie zostały jeszcze dokładnie rozpoznane przez badaczy, jednak w krajobrazie odgrywają znaczną rolę i zajmują duże powierzchnie. Znaczne przestrzenie zajmują półnaturalne zbiorowiska łąkowe oraz synantropijne. Wśród stosunkowo trwałych zbiorowisk nieleśnych duże znaczenie mają

zbiorowiska łąkowe. Zajmują one przede wszystkim tereny położone w dolinach potoków. Duże bogactwo florystyczne tych łąk stanowi o ich znaczeniu biocenotycznym i krajobrazowym.

Oprócz bogactwa gatunkowego, różnorodności geograficznej i ekologicznej flora terenu opracowania charakteryzuje się występowaniem gatunków objętych ochroną gatunkową i rzadkich.

Bogactwo florystyczne oraz obecność zróżnicowanych siedlisk skutkuje bogactwem świata zwierząt. Obserwuje się tutaj współbytovanie fauny niżowej i górskiej.

Ekosystemy leśne są miejscem schronienia dużych zwierząt łownych. Najliczniej występuje sarna, mniej licznie jelen karpacki, dzik, kuna, rys. Ssaki o mniejszych wymiarach występują rzadziej, jednak można tu spotkać gronostaja, łasice laskę, orzesznicę. Najmniejsze wśród występujących tu ssaków są m.in. ryjówki.

Największą grupę kręgowców na terenie opracowania stanowią ptaki. Spotykane są we wszystkich biotopach, wykazują zarówno dzienną jak i nocną aktywność. Występują tu m.in. puszczyk, czajka, dzięcioł, skowronek, sojka, kawka, kowalik, wróbel, jastrząb, kruk, kuropatwa, turkawka, szczygieł, przepiórka, wilga.

Równie cenne przyrodniczo są zadrzewienia śródpolne, obrzeża lasów (występują tu gatunki lęgowe - większość z nich to ptaki zasiedlające środowiska ekotonowe oraz rzeki, potoki i stawy wraz z nadbrzeżnymi zadrzewieniami i zaroślami. Największe bogactwo występuje w siedliskach o charakterze ekotonowym na styku kilku biotopów - woda, brzegi, zadrzewienia, bogata roślinność zielną, polna.

Niewielką gatunkowo grupą zwierząt są tu płazy i gady. W miejscach o największym uwilgotnieniu bytują żaby, w niskich krzewach i zaroślach: rzekotka drzewna, a w miejscach dobrze nasłonecznionych jaszczurki, zaskrońce.

Występuje tu też wiele gatunków owadów, a wśród nich pięknych motyli.

Na obszarze opracowania brak jest rezerwatów, pomników i innych form ochrony przyrody.

Cały obszar opracowania, według krajowej sieci ekologicznej ECONET zaliczony został do obszaru węzłowego rangi międzynarodowej Beskidu Niskiego. Tworzą go zespoły florystyczne i faunistyczne o znacznej bioróżnorodności i zdolności do samoodtwarzania i samoregulacji, a zarazem ze względu na skład gatunkowy najbardziej reprezentatywne dla tej części Karpat Zachodnich.

Przestrzeń przyrodnicza miasta Rymanów Zdrój, skupiona w przy grzbietowych partiach większych kompleksów leśnych połączona jest **ciągami ekologicznymi**, które przebiegają przez obszar opracowania wzdłuż potoków oraz wzdłuż grzbietów łącząc lasy i tereny otwarte, niezabudowane z nadrzecznymi terenami łęgowymi.

Jednym z ważniejszych ciągów ekologicznych jest ciąg związany z doliną potoku Tabor.

Ważną, stąd rolę w zapewnieniu spójności ekologicznej obszaru spełniają potoki z ich obudową biologiczną oraz otwarte przestrzenie rolno - leśne na stokach i w dolinach, pełniące rolę pośrednich ogniw ekologicznych, a zarazem korytarzy i ciągów rangi lokalnej. Poprzez węzły i korytarze ekologiczne wiążą się z przestrzenią ekologiczną całego łuku Karpat.

Krajobraz.

Przez walory krajobrazowe należy rozumieć wartości ekologiczne, estetyczne, widokowe i kulturowe terenu i związanych z nim elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka.

Na terenie objętym opracowaniem można wyodrębnić cztery podstawowe typy krajobrazów użytkowych:

- leśny - obejmuje zarówno zwarte kompleksy leśne jak i kompleksy drobnych powierzchni leśnych w mozaice z łąkami, uprawami i zaroślami,
- łąkowo - pastwiskowy - występują tu różne typy łąk zależnie od stopnia wilgotności,
- pół uprawnych - krajobraz zróżnicowany w zależności od rodzaju upraw, obecności zadrzewień lub ich braku oraz od występowania lub nie zabudowy rozproszonej,
- osadniczy - charakterystyczna jest tu zwarta zabudowa, sanatoryjna w tym zieleni parkowa cmentarze, tereny przemysłowe i usługowe.

W ujęciu kulturowym, gdzie głównym kryterium krajobrazu jest dominacja jego cech naturalnych lub kulturowych wydzielone zostały następujące krajobrazy:

- naturalny - o dominacji elementów i układów przyrodniczych, funkcjonujący bez ingerencji człowieka (obszary naturalnych lasów),
- naturalno - kulturowy - w którym równe znaczenie mają elementy przyrodnicze i kulturowe, funkcjonuje on przy wspomaganie przez człowieka (tereny rolnicze oraz

leśne),

- kulturowy - o dominacji elementów i układów sztucznych i funkcjonujący jedynie przy stałej ingerencji człowieka (najbardziej zurbanizowane tereny).

Intensywność wykorzystania w krajobrazie poszczególnych ekosystemów jest różna.

Najbardziej zmiennym elementem w strukturze krajobrazu są pola uprawne. Zmienia się nie tylko układ upraw w kolejnych latach i w sezonie wegetacyjnym, ale również wraz z rozwojem fizjologicznym roślin w uprawie zmienia się jej wartość biologiczna i środowiskotwórcza. W tak intensywnie zmieniającym się w czasie i przestrzeni krajobrazie jakim jest krajobraz rolniczy niezwykle ważną rolę regulacyjną w stosunku do fauny spełniają środowiska zdolne do przyjmowania i przechowywania migrującej fauny oraz przekazywania jej do innych środowisk w sprzyjających ku temu warunkach. W krajobrazie typowo rolniczym z przewagą pól uprawnych takimi środowiskami są zwykle nieużytki, zadrzewienia, zakrzewienia śródpolne, miedze, przydroża tzw. wyspy leśne.

Walory krajobrazowe na całym obszarze objętym planem podlegają ochronie, co wynika z regulaminu funkcjonowania Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie miejscowości Rymanów Zdrój do rejestru zabytków wpisany jest jeden obiekt - willa „Zaosie” w Desznie nr rejestru A – 97/86.

Wartość kulturowa Rymanowa Zdroju związana jest głównie z około 130-tu letnią historią uzdrowiska. Podobnie jak i w innych polskich uzdrowiskach lecznicze właściwości występujących wód rozpoznano w Rymanowie Zdroju w XVI w. Intensywny rozwój uzdrowiska nastąpił jednak dopiero w XIX w.

Kompozycja założenia zdrojowego dostosowana została do miejsca występowania źródeł mineralnych i warunków naturalnych. Zagospodarowanie terenu i rozwiązania obiektów uwzględniały potrzeby kuracjuszy, a formy budynków trendy panujące ówczesnie w architekturze zdrojowej.

Zabudowa zdrojowa kształtowana była w końcu XIX i na pocz. XX w. w oparciu o wzory szwajcarskiej secesji. Architektura drewnianych, szalowanych budynków nakrytych dachami o mocno wysuniętych okapach, wzbogacona była ryzalitami, wieżyczkami, loggiami oraz detalem „laubzegowym”. Mimo indywidualności form poszczególnych obiektów, podkreślonej nadawanymi im nazwami, zespoły zabudowy uzdrowiska posiadały jednorodny charakter.

Kompozycję centrum zdroju z reprezentacyjnymi obiektami uzupełniał park z alejami, małą architekturą i dobranymi gatunkami drzew i krzewów.

Rymanów Zdrój zachował charakter historycznego uzdrowiska. Zmiany w przestrzeni dokonujące się wraz z rozwojem funkcji leczniczo – wypoczynkowej następowały na obrzeżach założenia i poza nielicznymi nie wywołały poważniejszych jej degradacji.

Klimat akustyczny.

Największym źródłem hałasu na obszarze opracowania jest ruch samochodowy. Największą uciążliwość akustyczną wykazuje droga Rymanów – Jaśliska, szczególnie w okresie letnim. Ustalenie poziomego zasięgu hałasu od drogi zależy od wielu czynników: czy teren jest zabudowany, czy droga biegnie w nasypie czy wykopie, od nachylenia drogi, rodzaju nawierzchni itp. Strefy zasięgu uciążliwości winny być weryfikowane rzeczywistymi pomiarami i ustalone w konkretnych warunkach.

Na mniejszą skalę źródłem hałasu są pozostałe drogi biegnące przez miasto oraz obiekty usługowe.

Hałas emitowany przez zakłady produkcyjne i handlowe może być uciążliwy jedynie dla mieszkańców domów zlokalizowanych w sąsiedztwie zakładów.

III.3. Istniejące i projektowane formy ochrony przyrody.

Na obszarze miasta Rymanów Zdrój jedyną formą ochrony przyrody jest **Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego** utworzony Rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Krośnieńskiego Nr 17/98). Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Do największych walorów terenów położonych w Obszarze Chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego należą:

- malownicze, urozmaicone krajobrazy,
- wysoki stopień naturalności szaty roślinnej,
- liczne ostoje zwierząt rzadkich i chronionych.

O wartościach przyrodniczych i krajobrazowych obszaru decyduje ukształtowanie terenu powiązane bezpośrednio z budową geologiczną, bogata sieć cieków oraz wysoka lesistość.

Na terenie miasta Rymanów znajduje się kilka cennych drzew proponowanych do objęcia konserwatorską ochroną przyrody w formie pomników przyrody : dąb czerwony, południowy, szypułkowy, jesion wyniosły, sosna wejmutka).

IV. ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA I ZDROWIA LUDZI WSKUTEK REALIZACJI PLANU.

Zagrożeniem dla środowiska jest duży ruch samochodowy, głównie droga prowadząca na południe, szczególnie latem, parkowanie samochodów na łąkach, często nad samą wodą, wypalanie traw (emitowane są wówczas w sposób niezorganizowany poważne ilości pyłów i gazów, przenoszonych nieraz na znaczne odległości), brak pełnej sanitacji.

Problemami z zakresu ochrony środowiska jest osadnictwo, działalność rolnicza, które prowadzą do zaśmiecenia środowiska i do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami, rozkładającymi się śmieciami oraz nieumiejętnie używanymi nawozami i środkami ochrony roślin, co prowadzi do geochemicznego przekształcenia gleb. Przekształcenia geochemiczne prowadzą z reguły do trwałych uszkodzeń i zniszczeń pokrywy glebowej. Procesy te prowadzą do powstawania nieużytków.

Proces zwiększania zrzutów zanieczyszczeń zbiega się w czasie z procesem zmniejszania przepływów i prowadzi do znacznego pogorszenia jakości wód.

Dziki wysypiska śmieci lokalizowane najczęściej w korytach rzek lub w lasach stanowią, oprócz zagrożenia pożarowego i czystości wód, także element znacznie obniżający wartości estetyczne krajobrazu.

W dolinach poważnym zagrożeniem czystości wód są ścieki komunalne, nieumiejętnie stosowane bądź przechowywane nawozy sztuczne, środki ochrony roślin.

Ze względu na niewielką ilość zakładów usługowych w obszarze opracowania emisja zanieczyszczeń nie ma istotnego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego

Realizacja inwestycji objętych ustaleniami projektu planu, spowoduje pewne zmiany w środowisku, nieuniknione przy tego rodzaju inwestycjach. Są to:

- przekształcenia przypowierzchniowych struktur geologicznych w związku z robotami ziemnymi.

- likwidacja pokrywy glebowej i przekształcenie fizykochemicznych właściwości gleb na terenie placów budów;
- zmiany w lokalnym obiegu wody przez drenaż płytkich wód gruntowych, zmniejszenie infiltracji, (np. przez zaizolowanie terenu zainwestowaniem, funkcjonowaniem kanalizacji deszczowej) i wzrost parowania,
- zmiany topoklimatu terenu w wyniku oddziaływania zabudowy na warunki termiczne, anemometryczne i wilgotnościowe.
- zmiany w krajobrazie.

Na etapie eksploatacji obiekty potencjalnie mogą stać się źródłem :

- zanieczyszczenia wód,
- emisji hałasu,
- emisji zanieczyszczeń atmosferycznych
- zanieczyszczenia gleb.

Zmiany te wystąpią w różnej intensywności w zależności od sposobu prowadzenia robót budowlanych, zabezpieczenia projektowanych obiektów w urządzenia ochronne, oraz eksploatacji obiektów.

V. ROZWIĄZANIA ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.

1. Powierzchnia ziemi łącznie z glebą.

W związku z położeniem części terenów objętych planem w obrębie zboczy o zmiennych nachyleniach, wahających się od 5 – 45 %. największe zagrożenie dla gruntów i wartości gleb powodują procesy erozyjne i osuwiskowe. Powstają one na skutek realizacji inwestycji poprzez „wcinanie” się w stok; zabudowę oraz realizację dróg na zboczach o znacznym kącie nachylenia i predyspozycji podłoża do osuwania się, nieutrwalania stromych skarp naturalnych i antropogenicznych, zmian warunków gruntowo – wodnych. Erozji gleb sprzyjają następujące czynniki: znaczne nachylenie stoków powyżej 20%, znaczna ilość opadów i duża podatność gleb na rozmywanie.

W sąsiedztwie koryt rzek i potoków zagrożeniem dla gruntów i gleb jest erozja boczna szczególnie intensywna w trakcie katastrofalnych wezbrań powodziowych.

W miejscach powstania obiektów kubaturowych i urządzeń infrastruktury drogowej nastąpi całkowita likwidacja gleb oraz nastąpi niezbędna niwelacja terenu. Z punktu widzenia wartości produkcyjnych gleb, przeznaczenie terenów pod zainwestowanie nie stanowi istotnego zagrożenia, ze względu na niewielki zasięg terenów przewidzianych do zabudowy oraz średnie i niskie klasy bonitacyjne gleb. Przewiduje się, że zachowane będzie mogło być użytkowanie rolnicze terenów użytkowanych w zimie narciarsko.

Realizacja wyciągów narciarskich związana będzie z pewnymi robotami ziemnymi na trasach, powodując zmianę ukształtowania terenu. W obrębie tras zjazdowych po usunięciu drzewostanu może dojść do erozji i w związku z tym konieczne stanie się zadarniowanie miejsc odsłoniętych i zagospodarowanie zielenią trawiasto – zielną. Może też nastąpić miejscowe skażenie gleb w przypadku awarii maszyn i urządzeń, oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Ustalenia planu sprzyjające ochronie gleb i powierzchni ziemi:

- wyznacza się tereny **1 R** - tereny rolne. Utrzymuje się dotychczasowe użytkowanie terenu na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Obowiązuje zakaz likwidacji zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przydrożnych, nadwodnych i mokradeł.

Utrzymuje się istniejące obiekty i ich przeznaczenie w granicach istniejących siedlisk, nie wyodrębnionych na rysunku planu, z dopuszczeniem remontów, rozbudowy, nadbudowy i przebudowy istniejących obiektów.

W pozostałych terenach położonych poza granicami istniejących siedlisk nie wyodrębnionych na rysunku planu, obowiązuje zakaz realizacji nowych obiektów kubaturowych za wyjątkiem obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej realizowanych na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Obowiązuje utrzymanie istniejących dróg dojazdowych. Obowiązuje zakaz realizacji nowych ciągów komunikacyjnych, za wyjątkiem dróg dojazdowych do pól i lasów, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Dopuszcza się lokalizację szlaków rowerowych, rekreacji konnej i innych. Dopuszcza się lokalizację biegowych tras narciarskich.

- wyznacza się tereny **1RZ -2RZ** trwałe użytki zielone. Utrzymuje się dotychczasowe użytkowanie terenu na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Dopuszcza się wykonanie nasadzeń zieleni śródpolnej jako zakrzaczeń kępowych z zastosowaniem gatunków rodzimych. Obowiązuje zakaz realizacji obiektów kubaturowych, w tym służących produkcji rolnej. Obowiązuje zakaz lokalizacji reklam i tablic informacyjnych.

Obowiązuje zakaz realizacji nowych ciągów komunikacyjnych, za wyjątkiem dróg dojazdowych do pól, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

- w terenach użytków zielonych, z dopuszczeniem wykorzystania jako tereny narciarskie

USz:

- obowiązuje rekultywacja terenu po przeprowadzeniu prac ziemnych;
- obowiązuje wykonanie dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, określającej zasady realizacji wyciągów narciarskich i tras zjazdowych, w tym zakres niwelacji terenu i sposób zabezpieczenia stoku przed erozją;
- obowiązuje zabezpieczenie urządzeń i obiektów sportowych wymagających konserwacji przed wyciekami smarów do gruntu;

Na całym terenie obowiązuje zakaz realizacji obiektów kubaturowych za wyjątkiem:

- urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej realizowanych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
  - obiektów i urządzeń małej architektury związanej z funkcjonowaniem tras narciarskich; obiektów związanych z funkcjonowaniem wyciągów i tras narciarskich oraz skoczni narciarskich - stacji dolnej i górnej, a w terenie oznaczonym szrafem parterowych obiektów socjalno – administracyjnych, technicznych i gospodarczych z urządzeniami towarzyszącymi (pompownia, transformatory, sterownie, awaryjne zasilanie itp), pomieszczenia GOPR, pomieszczenie dla operatora wyciągu z zapleczem technicznym, kasy biletowe, pomieszczenie dla szkoły narciarskiej, serwisu narciarskiego, obiektów i wiat dla przechowywania i napraw sprzętu dla potrzeb naśnieżania i utrzymywania stoków, punktu tankowania ratraków itp., z zakazem lokalizacji w w/w obiektach miejsc noclegowych na wynajem. W/w funkcje mogą być realizowane w formie budynków wolnostojących lub łączonych w zespoły zabudowy o łącznej pow. zabudowy do 700 m²; w terenie oznaczonym szrafem, szałas – karczmy,
- obowiązuje lokalizacja wszystkich obiektów w sposób max wykorzystujący naturalne ukształtowanie terenu oraz ograniczający prowadzenie robót ziemnych, mogących wywoływać procesy osuwiskowe;
  - zalesianie i zadrzewienie stromych stoków, terenów osuwiskowych i predysponowanych do osuwania – **3 LS**.
  - minimalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych 20 – 80 % w zależności od rodzaju zainwestowania.

2.Wody powierzchniowe i podziemne.

Na etapie zabudowy poszczególnych terenów objętych planem, możliwe jest okresowe zaburzenie migracji i dróg przepływu wód powierzchniowych i podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego (czwartorzędowego). Po zakończeniu prac ziemnych przepływy wód powrócą w większości do stanu pierwotnego. Istnieje również prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych, podziemnych i gruntów substancjami ropopochodnymi w razie awarii sprzętu i wycieku paliwa lub olejów oraz w rejonach stacji gazowych, parkingów, pól namiotowych oraz dróg.

Projektowane zmiany powodują: zmniejszenie infiltracji wód przez zaizolowanie części powierzchni, zwiększenie parowania, nie wpływają natomiast na przepływy wód podziemnych. Największe zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych występuje w przypadku złej gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarki odpadami.

Na większości terenu opracowania istnieje kanalizacja sanitarna, a w pozostałych terenach kanalizacja taka jest projektowana .

Realizacja wyciągów narciarskich wpłynie na zmiany stosunków wodnych spowodowane:

- zmniejszeniem intensywności infiltracji wód opadowych w wyniku wycinki drzewostanu wzdłuż trasy, wyciągów i nartostrad,
- zmianie stosunków wodnych związanym z dośnieżaniem tras, polegającym na:
- okresowym zwiększeniu zasilania potoku,
- okresowym 1,5 – 3,3 krotnym wzroście ilości wody dostarczanej na stok,
- ograniczeniu spływu powierzchniowego w czasie zim suchych i małośnieżnych, dzięki ochronie gruntu przed przemarzaniem, przy jednoczesnym wzroście retencji,
- wzroście parowania ze śniegu (sublimacja), w związku z dłuższym zaleganiem pokrywy śnieżnej,

Nie zagrażają one w sposób istotny zasobom wód podziemnych czwartorzędowych jak i trzeciorzędowych.

Ustalenia planu sprzyjające ochronie wód powierzchniowych i podziemnych:

- wyznacza się tereny wód śródlądowych, płynących z obudową biologiczną oznaczonych symbolem **1 WS, 2 WS**. Dla terenów tych utrzymuje się dotychczasowe użytkowanie terenu, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Przebieg cieków wodnych, zgodnie z ewidencją gruntów. Utrzymuje się istniejące zadrzewienia i zalesienia.

Obowiązuje uzupełnienie obudowy biologicznej cieków wodnych stosownie do potrzeb utrzymania ich koryt i brzegów, przez zarządzającego ciekami i właścicieli terenów z zastosowaniem gatunków dostosowanych do warunków siedliskowych. Min. szerokość pasa obudowy biologicznej – zgodnie z rysunkiem planu, nie mniej jednak niż 15 m od krawędzi koryta potoku. Dopuszcza się techniczne umocnienia brzegów cieków wodnych, w miejscach erozji bocznej lub miejscach zagrażających zabudowie. W pozostałych terenach obowiązuje utrzymanie koryt cieków wodnych w stanie naturalnym. Dopuszcza się lokalizację stopni wodnych m.in. dla celów rekreacyjnych oraz śnieżenia tras narciarskich, a także polderów zalewowych, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię odnawialną bez konieczności zmiany planu, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

- wyznacza się tereny wód stojących - staw **3 WS** które utrzymuje się w dotychczasowym użytkowaniu, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Dopuszcza się rekreacyjne wykorzystanie stawu.

W zakresie odprowadzenia ścieków sanitarnych:

- Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu;
- Obowiązuje odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych na miejską biologicznie – chemiczną oczyszczalnię ścieków w Rymanowie, siecią kanalizacji sanitarnej;
- Obowiązuje realizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej we wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie;
- Obowiązuje realizacja rozdzielczych sieci kanalizacji sanitarnej i opadowej.

W zakresie odprowadzenia wód opadowych:

- Obowiązuje realizacja i utrzymanie sieci kanalizacji opadowej, zgodnie z przepisami odrębnymi;

W zakresie składowania odpadów:

- Usuwanie i utylizacja odpadów odbywać się będzie z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów;
- Obowiązuje wywóz odpadów na składowisko odpadów zlokalizowane poza terenem miasta Rymanów Zdrój;
- Obowiązuje zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nie wyznaczonych.

dodatkowo dla terenów 1 KS – 7 KS (parkingi) i PPn:

- obowiązek oczyszczania wód opadowych z terenów dróg i placów z substancji ropopochodnych oraz części stałych.

3. Powietrze atmosferyczne.

Realizacja planu – wprowadzenie zabudowy, może być przyczyną pogorszenia przewietrzalności terenu oraz spowoduje zwiększenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego pochodzącego od ogrzewania obiektów mieszkalnych, rekreacyjnych oraz obiektów usługowych i przemysłowych. Na badanym terenie nie przewiduje się powstania zakładów produkcyjnych, których technologia produkcji powoduje wydzielanie substancji szkodliwych do powietrza atmosferycznego. Nastąpić może również niewielkie zwiększenie zanieczyszczenia powietrza, związane ze wzmożonym ruchem komunikacyjnym, do terenów narciarskich i obiektów hotelowo - sanatoryjnych.

W rejonie terenów narciarskich pojawi się też niewielki wpływ na klimat związany ze sztucznym dośnieżaniem. Pojawi się on w modyfikacji warunków wymiany ciepła w przyziemnej warstwie atmosfery w wyniku wydłużenia okresu absorbowania ciepła przez sztucznie pogrubioną pokrywą śnieżną. Efektem tej modyfikacji będzie nieznaczne obniżenie średnich dobowych temperatur powietrza w warstwie przyziemnej oraz zmniejszenie dobowych zmian amplitudy temperatury, lokalny wzrost wilgotności itp.

Ustalenia planu sprzyjające ochronie powietrza atmosferycznego.

- Zaopatrzenie w ciepło odbywać się będzie na bazie kotłowni własnych oraz kotłowni lokalnych;
- Dopuszcza się lokalizację kotłowni, ciepłowni lub elektrociepłowni w terenach usług komercyjnych i publicznych oraz w terenach działalności produkcyjnej;
- Obowiązuje zakaz stosowania paliw o wysokiej emisji zanieczyszczeń.
- Obowiązuje zastosowanie „najlepszej dostępnej techniki” w rozumieniu art. 3 ust.10 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z 2001 r) przy realizacji każdej inwestycji produkcyjnej czy usługowej o ryzyku zanieczyszczenia środowiska.

4. Klimat akustyczny.

Realizacja planu może być przyczyną zwiększenia hałasu związanego głównie ze zwiększonym ruchem komunikacyjnym oraz lokalizacją usług tzw. „hałaśliwych”. Plan zagospodarowania nie przewiduje powstania na terenie miasta usług i przedsiębiorstw będących źródłem wzmożonego hałasu. Zwiększenie emisji hałasu nastąpi również na etapie budowy poszczególnych obiektów, jednak uciążliwość ta będzie krótkotrwała i ograniczy się do czasu budowy.

Pośrednio lokalizacja urządzeń rekreacyjnych i turystycznych poprzez zwiększenie ruchu odwiedzających, będzie generować zwiększony ruch pojazdów na drogach dojazdowych i w okolicy parkingów, zwiększając hałas.

Hałas od obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych będzie związany z powstaniem zespołów rekreacji zimowej i letniej (wyciągi narciarskie, baseny). Hałas emitowany w trakcie eksploatacji wyciągów będzie pochodził od pracujących urządzeń napędowych, kół nośnych umieszczonych na podporach i kół przewijających oraz armatek śnieżnych.

Eksploatacji urządzeń sportowo – rekreacyjnych będzie również towarzyszyła emisja hałasu związanego z korzystaniem z obiektu przez odwiedzających - typowe dla tego typu obiektów okrzyki.

Ustalenia planu sprzyjające ochronie klimatu akustycznego:

- negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko, określone zgodnie z przepisami odrębnymi, nie może przekraczać granicy terenu inwestycji.
- obowiązuje przestrzeganie dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku dla terenów oznaczonych symbolami:
  - a. MW - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
  - b. MN, RM, MP, ML, od 2a UPr do 2e UPr - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
  - c. 11 UC, 14 UC, 17 UC, 20 UC, 34 UC, od 1 UT do 13 UT - jak dla terenów wypoczynkowo – rekreacyjnych poza miastem;
  - d. 6 UP/UPi, od 1 UPo do 7 UPo - jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży;
  - e. 5 UP, 38 UC - jak dla terenów zabudowy szpitalnej i domów opieki społecznej;

5. Szata roślinna i zwierzęca.

Realizacja planu spowoduje częściową likwidację roślinności na powierzchni ok. 20 - 80% terenów przewidzianych do zainwestowania. Na terenach objętych zmianami nie występują zbiorowiska roślinności naturalnej – dominują agrocenozy. Nie stwierdzono też występowania stanowisk roślin chronionych. Główne przeobrażenia szaty roślinnej związane są z następującymi czynnikami:

- nieodwracalną likwidacją pokrywy roślinnej w miejscu budowy obiektów kubaturowych i infrastruktury powierzchniowej,
- chwilową likwidacją pokrywy roślinnej w miejscach prowadzenia prac budowlanych,
- zwiększoną penetracją turystów w okresie letnim w wyniku której nastąpić może uszkodzenie roślinności (deptanie).

Projekt zagospodarowania w maksymalny sposób zabezpiecza elementy przyrody przed ich deprecjacją. Tereny zjazdowe tras narciarskich wykorzystują istniejące łąki i pastwiska, które w okresie zimowym, przy pokrywie śnieżnej nie będą dewastowane, a w okresie wegetacyjnym będą wykorzystywane jako pastwiska i łąki kośne.

Ustalenia planu sprzyjające ochronie szaty roślinnej i zwierzęcej:

- obowiązek ochrony projektowanych pomników przyrody - **1 ZN**,
- obowiązek ochrony, projektowanych użytków ekologicznych - **2 ZN**,
- utrzymanie wszystkich istniejących lasów i zadrzewień z możliwością ich uzupełnienie i przebudowy gatunkami rodzimymi, dostosowanymi do siedliska, obowiązuje zakaz budowy obiektów kubaturowych za wyjątkiem infrastruktury technicznej – **1 LZ, 2 LZ 1 LS, 1 LS/ZLp, 2 LS, 2LS/PG, 2LS/ZLp**, W terenach **1 LS, 1 LS/ZLp i 2LS/ZLp**, dopuszcza się realizację urządzeń służących turystyce, w tym ciągów spacerowych, ścieżek rowerowych, tras narciarstwa biegowego oraz urządzonych miejsc do odpoczynku, z zakazem asfaltowania ich nawierzchni oraz zakazem wycinki drzew oraz dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji codziennej.
- zalesienie i zadrzewienie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej oraz podatnych na procesy osuwiskowe. – **3LS** . Zalesienia i zadrzewienia powinny składem gatunkowym nawiązywać do warunków siedliskowych.
- wprowadza się tereny zieleni izolacyjnej – **ZI**. Obowiązuje realizacja zieleni pełniącej rolę zieleni izolacyjnej, realizowanej jako zadrzewienia lub zakrzaczenia. Na terenie skarp

zieleni należy realizować jako kępowe zadrzewienia lub zakrzaczenia. Do nasadzeń wskazanym jest stosowanie w szczególności gatunków zimozielonych i nawiązujących do warunków siedliskowych. Zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych za wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej realizowanych na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Zakaz realizacji ścieżek rowerowych i spacerowych.

- wprowadza się tereny zieleni urządzonej - **1 ZU – 5 ZU**. Dopuszcza się zagospodarowanie terenów dla funkcji rekreacji codziennej poprzez lokalizację pól do gier sportowych, placów zabaw dla dzieci z zakazem asfaltowania ich nawierzchni, w terenach nadrzecznych trawiastych plaż, urządzonych miejsc na ogniska i miejsc do grillowania, itp. Zakaz realizacji obiektów kubaturowych, za wyjątkiem obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji codziennej. Dopuszcza się realizację ścieżek pieszych i rowerowych z zakazem asfaltowania ich nawierzchni.

W terenach **2 ZU i 4ZU** dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z obsługą imprez masowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w uchwale.

- obowiązek zachowania co najmniej 70 % powierzchni działki jako biologicznie czynnej dla terenów **MW i UP**, 50 – 70 % dla terenów **MN**, 60 % dla terenów **ML, RM, Uz, Uh, UPo** i ok. 20 – 80 % dla pozostałych oraz uwzględnienie w projekcie zagospodarowania działki kompozycji zieleni urządzonej niskiej i wysokiej z preferencją stosowania gatunków roślin rodzimych.

6. Krajobraz.

Realizacja ustaleń planu spowoduje pewne zmiany w krajobrazie związane głównie z powstaniem obiektów kubaturowych oraz dróg dojazdowych i innych elementów infrastruktury technicznej.

Walory krajobrazowe na całym obszarze objętym planem podlegają ochronie, co wynika z regulaminu funkcjonowania Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W związku z tym na całym obszarze opracowania obowiązują szczególne rygory architektoniczno – krajobrazowe.

Obok walorów przyrodniczych, integralną częścią krajobrazu jest wyjątkowy i unikalny krajobraz kulturowy zabytkowego założenia uzdrowiska Rymanów Zdrój, obiektów zdrojowych, użyteczności publicznej, mieszkalnych, technicznych oraz założeń zieleni, a także reliktyw archeologicznych.

Ustalenia planu sprzyjające ochronie krajobrazu.

- Ustala się strefy ochrony konserwatorskiej:
  - a. strefę ochrony konserwatorskiej „A” historycznego założenia uzdrowiska z zielenią komponowaną, oznaczoną na rysunku plany symbolem 1 KR. Wszelkie działania w ramach wyznaczonej strefy wymagają pozwolenia WKZ;
  - b. strefę ochrony konserwatorskiej „A” obejmującą wpisaną do rejestru zabytków willę „Zaosie” w Desznie wraz z otoczeniem oznaczoną na rysunku plany symbolem 1a KR. Wszelkie działania w ramach wyznaczonej strefy wymagają pozwolenia WKZ;
  - c. strefy ochrony konserwatorskiej „B” zespołów zabudowy uzdrowskiej z zielenią urządzoną oraz tereny związane z kulturą jej dawnych mieszkańców - Łemków we wsiach Deszno i Wołtuszoza oznaczone na rysunku plany symbolem 2 KR. Obowiązuje uzgodnienie z WKZ wszelkich działań lub prac budowlanych na etapie pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych;
- ustala się strefy ochrony archeologicznej stanowisk „W” - oznaczone symbolem KA. W granicach stref wszelkie prace ziemne związane z remontami, przebudową istniejących obiektów, realizacją i przebudową sieci infrastruktury technicznej, w tym przyłączy winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi. Dopuszcza się wpisanie stanowisk do rejestru zabytków;
- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych i przebudowy istniejących, budynków pensjonatowych i rekreacji indywidualnej oraz usługowych we wszystkich terenach oznaczonych symbolami: **1 MN - 47 MN, 1ML – 3ML, 1 RM - 2RM i 1MM-3MM.**
  - a. budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne realizowane na już wydzielonych działkach oraz na działkach o min. powierzchni 1500 m²
  - b. budownictwo rekreacji indywidualnej realizowane na działkach o min. pow. 1000 m²,
  - c. budownictwo zagrodowe realizowane na działkach o min. pow. 1500 m²;
  - d. budownictwo pensjonatowe realizowane na działkach o min. pow. 2500 m²,
  - e. realizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych, pensjonatowych i rekreacji indywidualnej w zabudowie wolnostojącej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zakaz realizacji więcej niż jednego domu mieszkalnego, pensjonatowego lub letniskowego na wydzielonej działce;

- f. obowiązuje max kubatura budynku jednorodzinnego do 1400 m³, pensjonatowego do 2500 m³, rekreacji indywidualnej do 600 m³. Do w/w kubatury nie wlicza się kubatury dobudowanego budynku gospodarczego, usługowego, garażowego lub części kubatury budynku przeznaczonej dla w/w przeznaczenia;
- g. max szerokość elewacji frontowej budynków mieszkalnych jednorodzinnych zlokalizowanych przy drogach publicznych, w pierwszej linii zabudowy, nie może przekroczyć – 15 m;
- h. obowiązuje realizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych, pensjonatowych i budownictwa rekreacji indywidualnej o dwóch kondygnacjach nadziemnych od strony przystokowej, w tym jedna w poddaszu, a usługowych o jednej kondygnacji nadziemnej (parter);
- i. wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych nie może przekroczyć wysokości w kalenicy 9 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej, pensjonatowych 12 metrów, a usługowych i budownictwa rekreacji indywidualnej - 7 m. Dopuszcza się inną wysokość w terenach, podaną w ustaleniach szczegółowych dla danego terenu.
- j. obowiązek realizacji dachów jako dwuspadowych, czteropółaciowych lub wielopółaciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 30⁰ – 45⁰ i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
- k. obowiązuje zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć ½ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć 2/3 długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
- l. obowiązuje dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymsy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
- m. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;

- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków a także rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących, we wszystkich terenach zabudowy uzdrowskiej oznaczonych symbolami **1aUz, 3Uz, 5aUz, 11Uz, 13Uz, 15Uz, 16Uz, 17Uz, 18Uz, 20Uz i 20aUz.**
  - a. zakaz realizacji budynków wyższych niż dwie lub max. trzy kondygnacje nadziemne, w tym jedna kondygnacja winna być realizowana w poddaszu. Wysokość obiektów w kalenicy nie może przekroczyć 10 -15 metrów nad poziom terenu;
  - b. obowiązek realizacji dachów jako dwuspadowych, czteropłaciowych lub wielopłaciowych o kącie nachylenia płaci pomiędzy $30^0 - 45^0$ i kolorystyce pokrycia płaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
  - c. zakaz przesuwania w pionie płaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji płaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarc pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej płaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej płaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
  - d. obowiązuje dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymisy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
  - e. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;
- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków, a także rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących, we wszystkich terenach usług hotelarskich, oznaczonych symbolami **1Uh - 5Uh:**
  - a. realizacja pensjonatów, hoteli i budynków mieszkaniowych jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - b. obowiązuje realizacja hoteli do trzech kondygnacji nadziemnych od strony przystokowej, w tym jedna w poddaszu. Dla pensjonatów i budynków mieszkaniowych jednorodzinnych dopuszcza się realizację wyłącznie dwóch

- kondygnacji nadziemnych od strony przystokowej. Dopuszcza się zróżnicowanie wysokości obiektów hoteli;
- c. wysokość hoteli nie może przekroczyć w kalenicy wysokości 15 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej, budynków pensjonatowych - 12 metrów, a budynków mieszkaniowych jednorodzinnych - 9 metrów. Obowiązuje zakaz nadbudowy istniejących hoteli o wysokości powyżej 15 metrów nad poziom terenu od strony przystokowej;
  - d. obowiązuje zakaz realizacji nowych obiektów i nadbudowy budynków istniejących w terenie oznaczonym symbolem 5 Uh/2 KR na działce willi „Niespodzianka”;
  - e. obowiązek realizacji dachów jako dwuspadowych, czteropółaciowych lub wielopółaciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 30^0 – 45^0 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
  - f. obowiązuje zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądu dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
  - g. obowiązuje dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymsy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
  - h. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;
- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków, a także rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących, we wszystkich terenach usług komercyjnych, oznaczonych symbolami **3UC - 5UC i 7 UC - 9UC**:
- a. zakaz realizacji budynków wyższych niż dwie kondygnacje nadziemne, w tym jedna kondygnacja winna być realizowana w poddaszu. Wysokość obiektów w kalenicy nie może przekroczyć 12 metrów nad poziom terenu;

- b. realizacja dachów jako dwuspadowych, ewentualnie cztero lub wielopołaciowych, o kącie nachylenia połaci 35^0 - 45^0 i ciemnej kolorystyce pokrycia połaci dachowych;
- c. zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
- d. obowiązuje dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymsy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
- e. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;
- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków, a także rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących, we wszystkich terenach usług publicznych, (sportowo – rekreacyjnych), oznaczonych symbolami **1UPs – 3UPs** :
  - a. zakaz realizacji budynków wyższych niż parterowe. Wysokość obiektu w kalenicy nie może przekroczyć 9 metrów nad poziom terenu;
  - b. realizacja dachów jako dwuspadowych, ewentualnie cztero lub wielopołaciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 35^0 – 45^0 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
  - c. zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
  - d. obowiązuje dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymsy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;

- e. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów.
Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;
- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków, a także rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących, we wszystkich terenach usług publicznych oznaczonych symbolami **1UPo – 3UPo, 1UPi i 2UPi** :
  - a. zakaz realizacji budynków wyższych niż trzy kondygnacje nadziemne, w tym jedna kondygnacja winna być realizowana w poddaszu. Wysokość obiektów w kalenicy nie może przekroczyć 15 -16 metrów nad poziom terenu;
  - b. realizacja dachów jako dwuspadowych, czteropłaciowych lub wielopłaciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 30^0 – 45^0 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
  - c. zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarc pulpitowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
  - d. dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymsy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
  - e. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów.
Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;
- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków, a także rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących, we wszystkich terenach usług publicznych oznaczonych symbolami **1UP – 3UP**
  - a. zakaz realizacji budynków wyższych niż dwie kondygnacje nadziemne, w tym jedna kondygnacja winna być realizowana w poddaszu. Wysokość obiektów w kalenicy nie może przekroczyć 10 metrów nad poziom terenu;
  - b. realizacja dachów jako dwuspadowych, czteropłaciowych lub wielopłaciowych o kącie nachylenia połaci pomiędzy 35^0 – 45^0 i kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;

- c. zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpityowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
- d. dostosowanie architektury budynków do lokalnych tradycji budowlanych oraz stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych i charakterystycznego dla regionu detalu (gzymy, obramienia okienne itp.), tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
- e. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;

- Obowiązują następujące zasady realizacji nowych budynków i przebudowy istniejących, we wszystkich terenach oznaczonych symbolami **1PPn, 1P – 3P** :

Obowiązuje realizacja budynków jako niskich w rozumieniu prawa budowlanego oraz:

- a. realizacja dachów jako dwuspadowych o kolorystyce pokrycia połaci dachowych, takiej jak ciemnoczerwony, ciemnobrązowy, grafitowy, ciemnozielony;
  - b. zakaz przesuwania w pionie połaci dachowych o wspólnej kalenicy, realizacji połaci dachowych o różnym kącie nachylenia (nie dotyczy wyglądom dachowych) i otwierania dachów jako otwarć pulpityowych. Dopuszcza się otwarcia dachowe w formie lukarn. Szerokość jednej lukarny liczona w najszerszym jej miejscu, nie może przekroczyć $\frac{1}{2}$ długości całej połaci dachowej. Łączna szerokość lukarn nie może przekroczyć $\frac{2}{3}$ długości całej połaci dachowej. Zakaz realizacji dachów kopertowych;
  - c. stosowanie miejscowych materiałów elewacyjnych, tradycyjnej kamieniarki oraz wyrobów kowalskich. Zakaz stosowania na elewacjach sidingu;
  - d. zakaz stosowania agresywnej kolorystyki elewacji i intensywnych kolorów. Obowiązuje stosowanie kolorów pastelowych;
- minimalna powierzchnia działek 1000 - 2500 m²,
  - powierzchnia nie może przekroczyć 30- 50% powierzchni działki,
  - obowiązek uwzględnienia w projekcie zagospodarowania działki kompozycji zieleni niskiej i wysokiej z preferencją stosowania gatunków roślin rodzimych.

VI. METODA OPRACOWANIA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY.

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze opracowanie wykonano na podstawie istniejących materiałów archiwalnych sporządzonych wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miasta Rymanów Zdrój oraz wraz ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a szczególnie na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego dla miasta Rymanów Zdrój”.

Ponadto przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano:

- Człowiek i Środowisko. Przyroda w planowaniu przestrzennym. T.17, Nr 4. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej. Warszawa 1993;
- Hess M., Piętra klimatyczne w polskich Karpatach Zachodnich. Zeszyty Naukowe UJ, nr115. Kraków 1965;
- Kleczkowski A.S., Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce wymagających ochrony. 1: 500 000;
- Kondracki J., Geografia fizyczna Polski. Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Warszawa 1981;
- Liro A. (red.), Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN POLAND. Warszawa 1995;
- Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów na lata 1999 – 2008;
- Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny. Kraków 1998;
- Radomski Cz., Agrometeorologia. PWN. Warszawa 1980;
- Raporty o stanie środowiska Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie;
- Warszńska J. (red.), Karpaty Polskie – przyroda, człowiek i jego działalność. Uniwersytet Jagielloński. Kraków 1995;

Analizowano wpływ i ewentualne skutki realizacji poszczególnych ustaleń planu na takie elementy środowiska jak wody powierzchniowe, podziemne, powierzchnię ziemi,

krajobraz, zdrowie ludzi, świat roślinny, zwierzęcy, we wzajemnym powiązaniu tych elementów środowiska.

Analiza skutków realizacji ustaleń planu na środowisko nie ograniczała się wyłącznie do obszaru obejmującego same ustalenia, ale wykraczała poza ich zasięg.

Teren objęty opracowaniem jest w niewielkim stopniu monitorowany, w związku z czym brak jest badań o stanie środowiska i identyfikacji jego zagrożeń.

W prognozie analizowano trafność doboru rozwiązań niektórych (znanych na etapie opracowania prognozy) systemów infrastruktury technicznej w aspekcie poziomu zabezpieczenia środowiska.

W prognozie uwzględniono skutki dotychczasowego zagospodarowania terenu jak i te wynikające z ustaleń dotychczas obowiązującego planu.

Zakres oceny dostosowano do specyfiki działalności projektowanej na terenie będącym przedmiotem opracowania oraz terenach sąsiednich.

Zakres oceny dostosowano do specyfiki działalności projektowanej na terenie będącym przedmiotem opracowania oraz terenach sąsiednich.

VII.PODSUMOWANIE I WNIOSKI.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rymanów Zdrój jest zgodny z kierunkami zagospodarowania zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. Większość terenów przewidzianych do zainwestowania stanowi jedynie poszerzenie terenów już istniejących. Zmiany w planie nie wkraczają w tereny najcenniejsze przyrodniczo .

Część terenów zmienia swoją funkcję i to ze znaczną korzyścią dla środowiska przyrodniczego. Wprowadzone zostają strefy ochrony konserwatorskiej wokół obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków jak i wpisanych do ewidencji zabytków. Ustalono również strefę nadzoru archeologicznego. Proponuje się również objęcie konserwatorską ochroną przyrody, kilku obiektów w formie pomników przyrody i użytków ekologicznych .

Ustalenia planu porządkują jednocześnie zagadnienia komunikacyjne obszaru, głównie dotyczące dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz obiektów i działek.

Projektowane użytkowanie w/w terenów jest w większości zgodne z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

Realizacja planu spowodować może jednak pewne niewielkie zmiany w środowisku przyrodniczym.

Wystąpią tutaj niewielkie zmiany w krajobrazie związane z budową obiektów kubaturowych, wyciągów narciarskich, dróg i parkingów. Wpływ inwestycji na krajobraz zależy od tego czy jest to okres budowy czy eksploatacji. Okres budowy jest zazwyczaj okresem najtrudniejszym i zawsze wpływa negatywnie na krajobraz. Po okresie budowy i odpowiednim zagospodarowaniu terenu zielenią, wpływ ten powinien być niewielki. W celu zachowania i ochrony przed degradacją wysokich wartości krajobrazu ustalenia do planu zawierają szereg wytycznych dotyczących wysokości, architektury i sposobu zagospodarowania terenu, opisanych w rozdz. V.6, których wypełnienie powinno zminimalizować niekorzystny wpływ na krajobraz.

Szczególne ochrona krajobrazu niezbędna jest w związku z położeniem miasta na Obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Nie powinno nastąpić zanieczyszczenie środowiska gruntowo – wodnego, ściekami komunalnymi w związku z istnieniem znacznej części miasta kanalizacji sanitarnej oraz przypadku wykonania wszystkich zaleceń zawartych w uchwale dotyczących sposobu odprowadzenia ścieków i ich utylizacji.

Nie powinno również nastąpić zanieczyszczenie środowiska gruntowo - wodnego przez substancje ropopochodne i zawiesiny spływające wraz z wodami opadowymi z dróg, placów i parkingów. Uchwała zobowiązuje bowiem do oczyszczenia wód opadowych z zawiesin i produktów ropopochodnych, przed wprowadzeniem do odbiornika.

Ustalenia planu obejmują ochroną wszystkie ciekie wodne wraz z obudową biologiczną i obszary hydrogeniczne.

Przewidywane prace ziemno- budowlane jak również systemy drenarskie oraz systemy naśnieżania, wpłyną na okresowe zmiany przepływu wód powierzchniowych i w utworach czwartorzędowych, nie zagrażają jednak zasobom wód podziemnych. Obiekty kubaturowe i niezbędna infrastruktura, spowodują niewielkie zmniejszenie infiltracji opadowej.

Wypełnienie wszystkich zaleceń dotyczących ochrony wód i gruntów jest szczególnie ważne ze względu na położenie terenu opracowania w obrębie obszaru górniczego złóż wód mineralnych „Rymanów” i jednocześnie na obszarze najwyższej ochrony (ONO)

utworzonego dla współwystępowania wód zwykłych i mineralnych w strefie przypowierzchniowej Masywu Karpackiego,

Dla miasta Rymanów Zdrój wody mineralne stanowią bezcenne bogactwo, którego ochrona jest celem nadrzędnym.

Nie nastąpi też znaczące zniszczenie roślinności. Ustalenia planu obejmują ochroną tereny oznaczone w ewidencji jako Ls i Lz, oraz wszystkie ciekły wodne wraz z obudową biologiczną i obszary hydrogeniczne” wyłączone z zainwestowania. Ustalenia planu proponują objęcie konserwatorską ochroną przyrody w formie pomników przyrody i użytków ekologicznych kilku cennych obiektów, wymienionych w pkt.III.3. Wprowadzono też tereny zieleni izolacyjnej i urządzonej.

Uchwała planu wprowadza obowiązek zachowania co najmniej 20 - 80% powierzchni działki jako biologicznie czynnej.

Na wskutek powiększenia terenów zainwestowanych nastąpić może lokalne zwiększenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych pochodzących od ogrzewania obiektów kubaturowych oraz zwiększonego ruchu komunikacyjnego. Zwiększenie emisji powinno być jednak nieznaczne, w przypadku przestrzegania zakazu stosowania do ogrzewania paliw o wysokiej emisji zanieczyszczeń.

Może nastąpić również wzrost emisji hałasu związany ze zwiększonym ruchem samochodowym zarówno do obiektów sanatoryjnych jak i terenów narciarskich oraz obiektów sportowo – rekreacyjnych i powstaniem ewentualnych usług mogących emitować hałas. Hałas związany funkcjonowaniem wyciągów narciarskich będzie pochodził od pracujących urządzeń napędowych, kół nośnych i kół przewijających oraz urządzeń naśnieżających. Terenom narciarskim, kompleksom basenów, będzie również towarzyszyła emisja hałasu związanego z korzystaniem z obiektu przez odwiedzających - typowe dla tego typu obiektów okrzyki.

Ustalenia planu zobowiązują do prowadzenia działalności, której uciążliwości nie mogą przekraczać granicy własności terenu. Inna działalność jest wykluczona. W celu zachowania stateczności zboczy uchwała planu zobowiązuje do zalesienia i zadrzewienia stromych zboczy, jarów itp. i wprowadza obowiązek lokalizowania obiektów w sposób maksymalnie wykorzystujący naturalne ukształtowanie terenu i minimalizujący roboty ziemne. Dla terenów osiedleńczych położonych w obszarach predysponowanych do osuwania, zobowiązuje inwestorów do sporządzenia dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, określającej sposób posadowienia przyszłych obiektów. W przypadku

realizacji tras narciarskich uchwala zobowiazuje do odpowiedniego zabezpieczenia powierzchni zbocza.

Przepisy ogólne i szczegółowe zawarte w uchwale zatwierdzającej plan zagospodarowania przestrzennego, zabezpieczają środowisko naturalne przed niekorzystnym wpływem projektowanych zmian.